# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 19ης Φεβρουαρίου 1998 *

Στην υπόθεση C-4/96,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του High Court of Justice in Northern Ireland, Queen's Bench Division (Ηνωμένο Βασίλειο), προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

**Northern Ireland Fish Producers' Organisation Ltd (NIFPO) και Northern Ireland Fishermen's Federation**

και

**Department of Agriculture for Northern Ireland,**

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς το κύρος, αφενός, του κανονισμού (ΕΚ) 3362/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, περί καθορισμού, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των συνολικών επιτρεπομένων αλιευμάτων για το 1995, καθώς και ορισμένων όρων υπό τους οποίους είναι δυνατόν να αλιεύονται (ΕΕ L 363, σ. 1), και, αφετέρου, του παραρτήματος VII του ψηφίσματος που ενέκρινε το Συμβούλιο στη Χάγη στις 3 Νοεμβρίου 1976, καθώς και ως προς την ερμηνεία της αρχής της ευθύνης του Δημοσίου για ζημίες που υπέστησαν ιδιώτες από παραβάσεις του κοινοτικού δικαίου,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους G. C. Rodríguez Iglesias, Πρόεδρο, C. Gulmann, H. Ragnemalm και R. Schintgen, προέδρους τμήματος, G. F. Mancini, P. J. G. Kapteyn (εισηγητή), J. L. Murray, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet, G. Hirsch και P. Jann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. La Pergola
γραμματέας: D. Louterman-Hubeau, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Northern Ireland Fish Producers' Organisation Ltd (NIFPO) και η Northern Ireland Fishermen's Federation, εκπροσωπούμενες από τους David Vaughan, QC, Fergus Randolph, barrister, και Peter Martin, solicitor,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τη Stephanie Ridley, του Treasury Solicitor's Department, επικουρούμενη από τους Patrick Coughlin, QC, και Christopher Vajda, barrister,

— η Δανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Peter Biering, προϊστάμενο διευθύνσεως στο Υπουργείο Εξωτερικών,

— η Ιρλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Michael A. Buckley, Chief State Solicitor, επικουρούμενο από τους Edwin R. Alkin και την Caitlín Ní Fhlaitheartaigh, BL,

— το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενο από τον John Carbery, σύμβουλο στη Νομική Υπηρεσία,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Thomas Van Rijn, νομικό σύμβουλο, και Xavier Lewis, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Northern Ireland Fish Producers' Organisation Ltd (NIFPO) και της Northern Ireland Fishermen's Federation, εκπροσωπουμένων από τους David Vaughan και Fergus Randolph, της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπουμένης από τη Stephanie Ridley, επικουρούμενη από τον Christopher Vajda, της Ιρλανδικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπουμένης από τον Michael A. Buckley, επικουρούμενο από τους Paul Gallagher, SC, και Edwin R. Alkin, του Συμβουλίου, εκπροσωπουμένου από τον John Carbery, και της Επιτροπής, εκπροσωπουμένης από τους Thomas Van Rijn και Xavier Lewis, κατά τη συνεδρίαση της 6ης Μαΐου 1997,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

1 Με διάταξη της 13ης Οκτωβρίου 1995, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Ιανουαρίου 1996, το High Court of Justice in Northern Ireland, Queen's Bench Division, υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, πέντε ερωτήματα ως προς το κύρος, αφενός, του κανονισμού (ΕΚ) 3362/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, περί καθορισμού, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των συνολικών επιτρεπομένων αλιευμάτων για το 1995, καθώς και ορισμένων όρων υπό τους οποίους είναι δυνατόν να αλιεύονται (ΕΕ L 363, σ. 1), και, αφετέρου, του παραρτήματος VII του ψηφίσματος που ενέκρινε το Συμβούλιο στη Χάγη στις 3 Νοεμβρίου 1976 (στο εξής: ψήφισμα της Χάγης), καθώς και ως προς την ερμηνεία της αρχής της ευθύνης του Δημοσίου για ζημίες που υπέστησαν ιδιώτες από παραβάσεις του κοινοτικού δικαίου.

## Νομικό πλαίσιο

2 Τα ζητήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαδικασίας «judicial review» ενώπιον του High Court of Justice την οποία κίνησε η Northern Ireland Fish Producers' Organisation Ltd (NIFPO) και η Northern Ireland Fishermen's Federation (στο εξής: προσφεύγουσες της κύριας δίκης) κατά της αποφάσεως της 5ης Μαΐου 1995 του Department of Agriculture for Northern Ireland (στο εξής: Department), με την οποία χορηγήθηκαν στη NIFPO για το έτος 1995 ποσοστώσεις αλιευμάτων γάδου και μπακαλιάρου μερλάν στη Θάλασσα της Ιρλανδίας.

3 Οι αρχές που έχουν εφαρμογή στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής ορίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2141/70 του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 1970, περί θεσπίσεως κοινής διαρθρωτικής πολιτικής στον τομέα της αλιείας (JO L 236, σ. 1), και, μετά τη διεύρυνση της Κοινότητας, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 101/76 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 1976 (ΕΕ ειδ. έκδ. 04/001, σ. 61).

4 Με το ψήφισμα της Χάγης, το οποίο εγκρίθηκε στο πλαίσιο της επεκτάσεως από ορισμένες τρίτες χώρες των αποκλειστικών ζωνών αλιείας στα 200 ναυτικά μίλια, το Συμβούλιο καθόρισε, τον Νοέμβριο του 1976, κατευθυντήριες αρχές για τη μελλοντική ανάπτυξη της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Το παράρτημα VII του ψηφίσματος αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο ψηφίσματος του Συμβουλίου για ορισμένα θέματα του εσωτερικού συστήματος αλιείας», ορίζει τα ακόλουθα:

«Το Συμβούλιο θεωρεί ότι η ανασύσταση και η προστασία των αποθεμάτων προκειμένου να επιτευχθεί βελτιστοποίηση της παραγωγής από τους δυνητικούς κοινοτικούς πόρους απαιτούν προς τούτο αυστηρό έλεγχο και κοινοτικής εμβέλειας μέτρα.

Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι η προστασία και ο έλεγχος της ζώνης αλιείας στις ακτές της Ιρλανδίας δεν πρέπει να καταλήξει, λόγω του μεγέθους της ζώνης αυτής, σε επιβάρυνση δυσανάλογη προς το μέγεθος των κοινοτικών αλιευτικών πόρων που μπορούν να εκμεταλλευτούν στη ζώνη αυτή οι αλιείς αυτού του κράτους μέλους. Συμφωνεί ότι η χρησιμοποίηση των υφισταμένων μέσων εποπτείας ή εκείνων που θα προβλεφθούν πρέπει να συνοδεύεται από κατάλληλα μέτρα διασφαλίζοντα ότι τα ανακύπτοντα βάρη θα κατανέμονται δικαίως.

Έχοντας υπόψη τις οικονομικές σχέσεις που χαρακτηρίζουν τις αλιευτικές δραστηριότητες στην Ιρλανδία, εκφράζει την πρόθεσή του να εφαρμόσει την κοινή αλιευτική πολιτική, όπως περαιτέρω ορίζεται στην Πράξη Προσχωρήσεως, και έλαβε υπόψη του την επέκταση των χωρικών υδάτων στα 200 μίλια, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεχής και σταδιακή ανάπτυξη της ιρλανδικής αλιευτικής βιομηχανίας με βάση το αναπτυξιακό πρόγραμμα ιχθυοτόπων της Ιρλανδικής Κυβερνήσεως για την ανάπτυξη της παράκτιας αλιείας.

Το Συμβούλιο αναγνωρίζει περαιτέρω ότι υπάρχουν άλλες περιοχές στην Κοινότητα, μεταξύ των οποίων αυτές που αναφέρει η πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο [1], όπου οι τοπικές κοινωνίες εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία και τις συναφείς βιομηχανίες. Επομένως, το Συμβούλιο συμφωνεί ότι κατά την εφαρμογή της κοινής αλιευτικής πολιτικής πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ζωτικές ανάγκες των πληθυσμών αυτών.

Οι αποφάσεις και οι κατευθυντήριες γραμμές που παρατίθενται στις προηγούμενες παραγράφους και οι οδηγίες που εγκρίθηκαν για τις διαπραγματεύσεις με τρίτες χώρες δεν θίγουν με κανένα τρόπο τις ειδικές διατάξεις που είναι αναγκαίο να εκδοθούν χωρίς καθυστέρηση, ώστε να λυθούν τα προβλήματα της παράκτιας αλιείας, ιδίως σε οικονομικά μειονεκτικές περιοχές, και να ρυθμιστεί η αλιεία εντός της παράκτιας ζώνης.»

1 — Οι περιοχές που αναφέρονται είναι η Γροιλανδία, τα βόρεια τμήματα του Ηνωμένου Βασιλείου και η Ιρλανδία.

5 Από τα οκτώ παραρτήματα μόνον το παράρτημα I δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* με τον τίτλο «Ψήφισμα του Συμβουλίου της 3ης Νοεμβρίου 1976 που αφορά ορισμένα εξωτερικά θέματα, της δημιουργίας στην Κοινότητα αλιευτικής ζώνης 200 μιλίων, από την 1η Ιανουαρίου 1977» (ΕΕ 1981, C 105, σ. 1).

6 Με τη δήλωσή του της 30ής Μαΐου 1980 σχετικά με την κοινή αλιευτική πολιτική (JO 1980, C 158, σ. 2), το Συμβούλιο είπε ότι, τηρουμένων των συνθηκών και σύμφωνα με το ψήφισμα της Χάγης, η κοινή αλιευτική πολιτική πρέπει να στηρίζεται ιδίως στη «δίκαιη κατανομή των αλιευμάτων, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις παραδοσιακές αλιευτικές δραστηριότητες, τις ειδικές ανάγκες των περιοχών των οποίων οι τοπικοί πληθυσμοί εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία και τις συναφείς βιομηχανίες και την απώλεια δυνατοτήτων αλιεύσεως στα ύδατα τρίτων χωρών».

7 Κατ' εφαρμογήν του παραρτήματος VII του ψηφίσματος της Χάγης και ιδίως της αναγνωρίσεως με το παράρτημα αυτό των ειδικών αναγκών των περιοχών των οποίων οι τοπικοί πληθυσμοί εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία και τις συναφείς βιομηχανίες, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο, με ανακοίνωση της 12ης Ιουνίου 1980, να διασφαλιστεί στην Ιρλανδία, για κάθε είδος ιχθύων, διπλασιασμός των αλιευμάτων της που πραγματοποίησε το 1975 και στο Ηνωμένο Βασίλειο αλιεύματα ίσου όγκου με τις ποσότητες που εκφορτώθηκαν το 1975 στις βόρειες περιοχές του από σκάφη μικρότερα των 24 μέτρων (στο εξής: προτιμήσεις της Χάγης). Από άποψη ετήσιου όγκου, οι παράμετροι αυτές αντιπροσωπεύουν, σύμφωνα με την Επιτροπή, 6 954 τόνους γάδου και 7 196 τόνους μπακαλιάρου μερλάν για την Ιρλανδία και 1 223 τόνους γάδου και 2 334 τόνους μπακαλιάρου μερλάν για το Ηνωμένο Βασίλειο.

8 Προς συμπλήρωση των διατάξεων του κανονισμού 101/76, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 170/83, της 25ης Ιανουαρίου 1983, περί θεσπίσεως κοινοτικού καθεστώτος διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων (ΕΕ L 24, σ. 1). Το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού προέβλεπε ιδίως τον ετήσιο καθορισμό των συνολικών επιτρεπομένων αλιευμάτων (στο εξής: TAC), ανά απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων, και το διαθέσιμο για την Κοινότητα μερίδιο. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 170/83, η διατιθέμενη για την Κοινότητα ποσότητα αλιευμάτων κατανεμόταν μεταξύ

των κρατών μελών κατά τρόπο που να εξασφαλίζει σε κάθε κράτος μέλος σχετική σταθερότητα των δραστηριοτήτων που ασκούνται σε κάθε απόθεμα. Σύμφωνα με το άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού, το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, προέβαινε στον ετήσιο καθορισμό των TAC και στην κατανομή της διατιθέμενης για την Κοινότητα ποσότητας αλιευμάτων.

9 Στην πέμπτη, έκτη και έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 170/83, η έννοια της σχετικής σταθερότητας ορίζεται ως εξής:

«η διατήρηση και η διαχείριση των πόρων πρέπει να συμβάλει σε μεγαλύτερη σταθερότητα των αλιευτικών δραστηριοτήτων και να εκτιμηθεί με βάση μια κατανομή αναφοράς που θα αντανακλά τις κατευθύνσεις που χάραξε το Συμβούλιο·

εξάλλου, με τη σταθερότητα αυτή πρέπει, δεδομένης της παρούσας βιολογικής κατάστασης των αποθεμάτων, να διαφυλαχτούν οι ειδικές ανάγκες των περιοχών των οποίων οι πληθυσμοί είναι ιδιαίτερα εξαρτημένοι από την αλιεία και τη συνδεδεμένη μ' αυτή βιομηχανία· οι ανάγκες αυτές καθορίστηκαν στην απόφαση του Συμβουλίου της 3ης Νοεμβρίου 1976, και ιδιαίτερα στο παράρτημα VII·

συνεπώς, με την έννοια αυτή πρέπει να εκληφθεί η "σχετικότητα" της επιδιωκόμενης σταθερότητας».

10 Με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 172/83 του Συμβουλίου, της 25ης Ιανουαρίου 1983, περί καθορισμού για το 1982, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων που αναπτύσσονται στην αλιευτική ζώνη της Κοινότητας, του συνόλου επιτρεπομένων αλιευμάτων, του μεριδίου της Κοινότητας από αυτά τα αλιεύματα, της κατανομής του μεριδίου αυτού στα κράτη μέλη και των όρων υπό τους οποίους πραγματοποιείται το σύνολο επιτρεπομένων αλιευμάτων (ΕΕ L 24, σ. 30), το Συμβούλιο όρισε τα TAC των αποθεμάτων ή ομάδων αποθεμάτων που υπάρχουν στις αλιευτικές ζώνες των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τον γάδο και τον μπακαλιάρο μερλάν, και το διατιθέμενο για την Κοινότητα για το έτος 1982 μερίδιο. Με τον κανονισμό αυτό, το Συμβούλιο προέβη επίσης, για πρώτη φορά, στην κατανομή του μεριδίου αυτού μεταξύ των κρατών μελών.

11 Όπως προκύπτει από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 172/83, για την κατανομή αυτή ελήφθησαν υπόψη οι παραδοσιακές αλιευτικές δραστηριότητες (οι οποίες αξιολογήθηκαν με βάση τον μέσον όρο των αλιευμάτων κάθε κράτους μέλους κατά την περίοδο 1973-1978), οι ειδικές ανάγκες των περιοχών που εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία και τις συναφείς βιομηχανίες (οι οποίες προσδιορίστηκαν με βάση τις προτιμήσεις της Χάγης, όπως τις είχε ορίσει ποσοτικά η Επιτροπή με την ανακοίνωσή της του 1980) και η απώλεια των δυνατοτήτων αλιείας στα ύδατα τρίτων χωρών (η οποία υπολογίστηκε για την περίοδο αναφοράς 1973-1976). Ειδικότερα, ως προς τη ζώνη αλιείας VII a (Θάλασσα της Ιρλανδίας), η κλίμακα κατανομής ήταν, όσον αφορά την Ιρλανδία, 46,67 % για τον γάδο και 39,625 % για τον μπακαλιάρο μερλάν και, όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο, 42,67 % για τον γάδο και 52,83 % για τον μπακαλιάρο μερλάν (στο εξής: κλίμακα κατανομής του 1983).

12 Μολονότι τα TAC που όρισε το Συμβούλιο με τους μεταγενέστερους ετήσιους κανονισμούς του διέφεραν από έτος σε έτος, η θεσπισθείσα με τον κανονισμό 172/83 κλίμακα κατανομής του 1983 παρέμεινε αμετάβλητη.

13 Το εισαχθέν με τον κανονισμό 170/83 κοινοτικό σύστημα διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων υιοθετήθηκε, με ορισμένες τροποποιήσεις που δεν αφορούν την παρούσα διαφορά, και από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3760/92 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση κοινοτικού συστήματος για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια (ΕΕ L 389, σ. 1).

14 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού ορίζει:

«Οι γενικοί στόχοι της κοινής αλιευτικής πολιτικής όσον αφορά τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης είναι η προστασία και διατήρηση των διαθεσίμων και προσιτών ζώντων θαλάσσιων υδρόβιων πόρων και η καθιέρωση της ορθολογικής και υπεύθυνης εκμετάλλευσής τους, σε διαρκή βάση, υπό οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες κατάλληλες για τον τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της στο θαλάσσιο οικοσύστημα και ιδίως τις ανάγκες τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών.»

15 Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3760/92, το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, καθορίζει για κάθε τύπο αλιείας ή ομάδα τύπων αλιείας, κατά περίπτωση, τα ΤΑC και κατανέμει τις δυνατότητες αλιείας μεταξύ των κρατών μελών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η σχετική σταθερότητα των αλιευτικών δραστηριοτήτων κάθε κράτους μέλους για καθένα από τα εν λόγω αποθέματα. Ως προς την έννοια της σχετικής σταθερότητας, η δωδέκατη, δέκατη τρίτη και δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού επαναλαμβάνουν, κατ' ουσίαν, το κείμενο της πέμπτης, έκτης και έβδομης αιτιολογικής σκέψεως του κανονισμού 170/83.

16 Σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 3760/92, τα κράτη μέλη μπορούν, αφού ενημερώσουν την Επιτροπή, να ανταλλάσσουν, εν όλω ή εν μέρει, τις διαθέσιμες αλιευτικές δυνατότητες που τους έχουν χορηγηθεί.

17 Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι μέχρι το έτος 1989 τα ΤΑC γάδου και μπακαλιάρου μερλάν της Θάλασσας της Ιρλανδίας ορίστηκαν από το Συμβούλιο σε αρκετά υψηλά επίπεδα προκειμένου να διασφαλιστεί η χορήγηση στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, κατ' εφαρμογήν της κλίμακας κατανομής του 1983, ποσοστώσεων που δεν είναι μικρότερες από εκείνες που αντιστοιχούν στις προτιμήσεις της Χάγης.

18 Εντούτοις, από το 1990 (για τον μπακαλιάρο μερλάν) και το 1991 (για τον γάδο), τα ΤΑC μειώθηκαν κάτω από τα επίπεδα αυτά, οπότε η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο επικαλούνταν κάθε χρόνο τον μηχανισμό των προτιμήσεων της Χάγης. Σύμφωνα με τον μηχανισμό αυτό, στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο χορηγούνταν ετήσιες ποσοστώσεις υπολογιζόμενες με βάση τον μέσον όρο των θεωρητικών ποσοστώσεων που προκύπτουν από την εφαρμογή μόνον της κλίμακας κατανομής του 1983 και των πλασματικών ποσοστώσεων που ισούνται με τις ποσοστώσεις που αντιστοιχούν στις προτιμήσεις της Χάγης.

19 Με τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού 3362/94, το Συμβούλιο όρισε τα ΤΑC των αποθεμάτων ή ομάδων αποθεμάτων που υπάρχουν στις αλιευτικές ζώνες των κρατών μελών και το διατιθέμενο για την Κοινότητα για το έτος 1995 μερίδιό τους και το κατένειμε μεταξύ των κρατών μελών. Έτσι, το μερίδιο (ίσο προς το 100 %) των ΤΑC γάδου και μπακαλιάρου μερλάν που διατέθηκε

για την Κοινότητα στη ζώνη VII a ορίστηκε σε 5 800 και 8 000 τόνους αντιστοίχως. Εντούτοις, επειδή το μερίδιο αυτό δεν αρκούσε για να εξασφαλιστεί η χορήγηση στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, κατ' εφαρμογήν της κλίμακας κατανομής του 1983, ποσοστώσεων που δεν θα ήσαν χαμηλότερες από εκείνες που αντιστοιχούν στις προτιμήσεις της Χάγης, ο κανονισμός 3362/94 χορήγησε, κατ' εφαρμογήν της ανωτέρω περιγραφομένης μεθόδου υπολογισμού, στην Ιρλανδία ποσοστώσεις 3 820 τόνων γάδου και 4 605 τόνων μπακαλιάρου μερλάν και στο Ηνωμένο ποσοστώσεις 1 670 τόνων γάδου και 3 095 τόνων μπακαλιάρου μερλάν.

## Η διαφορά της κύριας δίκης

20 Μετά την έκδοση του κανονισμού 3362/94, το Department προέβη στην κατανομή των ποσοστώσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στα πλαίσια του εθνικού αλιευτικού στόλου και έστειλε στη NIFPO την προμνησθείσα απόφαση της 5ης Μαΐου 1995, με την οποία όρισε για το έτος 1995 τις ποσότητες γάδου και μπακαλιάρου μερλάν της NIFPO στη ζώνη VII a.

21 Ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης υποστήριξαν ότι η κατανομή των ποσοστώσεων στην οποία προέβη το Department ήταν παράνομη, καθόσον η χορήγηση των εν λόγω ποσοστώσεων από το Συμβούλιο στο Ηνωμένο Βασίλειο με τον κανονισμό 3362/94 αντίκειται προς το κοινοτικό δίκαιο. Το παράρτημα VII του ψηφίσματος της Χάγης, επί του οποίου στηρίζονται οι προτιμήσεις της Χάγης, ουδέποτε εγκρίθηκε νομότυπα από το Συμβούλιο. Εξάλλου, η εφαρμογή των προτιμήσεων αυτών αντίκειται προς τους ίδιους τους σκοπούς τους, προς την κοινή αλιευτική πολιτική και προς την αρχή της αναλογικότητας.

22 Συναφώς, το εθνικό δικαστήριο επισημαίνει καταρχάς ότι η επίκληση από την Ιρλανδία των προτιμήσεων της Χάγης για τον γάδο και τον μπακαλιάρο μερλάν της Θάλασσας της Ιρλανδίας είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ποσοστώσεων των άλλων κρατών μελών, μεταξύ των οποίων και εκείνων του Ηνωμένου Βασιλείου. Μολονότι το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να μειώσει τις συνέπειες επί των ποσοστώσεών του επικαλούμενο επίσης προς άμυνα τις προτιμήσεις της Χάγης, οι ποσοστώσεις που έλαβε τελικά είναι και πάλι μικρότερες από εκείνες που θα μπορούσε να είχε λάβει, αν η Ιρλανδία δεν είχε επικαλεστεί τις εν λόγω προτιμήσεις.

23 Το αιτούν δικαστήριο προσθέτει ότι οι απώλειες που υπέστη το Ηνωμένο Βασίλειο λόγω της εφαρμογής των προτιμήσεων της Χάγης στα εν λόγω αποθέματα αντισταθμίστηκαν ωστόσο, εν όλω ή εν μέρει, δυνάμει του άρθρου 9 του κανονισμού 3760/92, με ανταλλαγές ποσοστώσεων μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και άλλων κρατών μελών.

24 Τέλος, το εθνικό δικαστήριο υπογραμμίζει ότι τα ιρλανδικά σκάφη που αλιεύουν γάδο και μπακαλιάρο μερλάν στη Θάλασσα της Ιρλανδίας έχουν αλιεύσει κατά μέσον όρο περίπου το 30 % των ποσοστώσεων που διαθέτει η Ιρλανδία στη ζώνη VII a, ενώ από το 1990 ο αλιευτικός στόλος του Ηνωμένου Βασιλείου έχει χρησιμοποιήσει σχεδόν το 100 % των ποσοστώσεών του σε γάδο και μπακαλιάρο μερλάν στη ζώνη αυτή. Η Ιρλανδία χρησιμοποίησε μέρος των πλεονασμάτων της από τις ποσοστώσεις γάδου και μπακαλιάρου μερλάν στη ζώνη VII a για ανταλλαγές ποσοστώσεων με άλλα κράτη μέλη.

25 Το High Court of Justice αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα πέντε προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Εξαρτάται το κύρος της χορηγήσεως στο Ηνωμένο Βασίλειο ποσοστώσεων γάδου και μπακαλιάρου μερλάν στη ζώνη VII a σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) 3362/94 του Συμβουλίου από το αν το παράρτημα VII στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 3ης Νοεμβρίου 1976 εγκρίθηκε νομοτύπως;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, εγκρίθηκε νομοτύπως το παράρτημα VII;

3) Επηρεάζονται οι απαντήσεις στα δύο πρώτα ερωτήματα από το γεγονός ότι το παράρτημα VII είναι έγγραφο θεωρούμενο απόρρητο και δεν έχει δημοσιευθεί ή άλλως διατεθεί στους διαδίκους;

4) Ενόψει όλων των λοιπών περιστάσεων, συμβιβάζεται ο καθορισμός από το Συμβούλιο των προαναφερθεισών ποσοστώσεων προς

   i) την κοινή αλιευτική πολιτική, και ιδίως τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3760/92 του Συμβουλίου και

   ii) την αρχή της αναλογικότητας;

5) Αν ο καθορισμός των προαναφερθεισών ποσοστώσεων με τον κανονισμό (ΕΚ) 3362/94 είναι άκυρος, δικαιούνται οι προσφεύγοντες να ζητήσουν αποζημίωση από το καθού και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, ποιες είναι οι προϋποθέσεις γενέσεως της ευθύνης προς αποζημίωση;»

**Επί του πρώτου ερωτήματος και του πρώτου σκέλους του τρίτου ερωτήματος**

26 Με τα ερωτήματα αυτά, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το εθνικό δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να πληροφορηθεί αν το κύρος της χορηγήσεως στο Ηνωμένο Βασίλειο ποσοστώσεων γάδου και μπακαλιάρου μερλάν στη ζώνη VII a, η οποία έγινε με τον κανονισμό 3362/94, εξαρτάται από το νομότυπο της εγκρίσεως του παραρτήματος VII του ψηφίσματος της Χάγης, ιδίως όταν προκύπτει ότι το παράρτημα αυτό δεν δημοσιεύθηκε ή περιήλθε άλλως πως εις γνώση των πολιτών.

27 Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης φρονούν ότι η παράτυπη έγκριση του παραρτήματος VII του ψηφίσματος της Χάγης επηρεάζει το κύρος τόσο του κανονισμού 3362/94 όσο και της προαναφερθείσας αποφάσεως του Department της 5ης Μαΐου 1995. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ένα ψήφισμα του Συμβουλίου μπορεί να είναι σημαντικό για την εκτίμηση του κύρους εθνικής αποφάσεως που ελήφθη βάσει αυτού. Εν πάση περιπτώσει, ο κανονισμός

3362/94 πρέπει να είναι σύμφωνος με τους βασικούς κανονισμούς της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ιδίως τον κανονισμό 170/83, ο οποίος αντικαταστάθηκε με τον κανονισμό 3760/92). Οι αρχές της κοινής αλιευτικής πολιτικής που θέτουν οι κανονισμοί αυτοί πρέπει να υπερισχύουν, εκτός αν τροποποιήσεις των αρχών αυτών μπορούν να δικαιολογούνται από τις προτιμήσεις της Χάγης, εφόσον οι τελευταίες έχουν εγκριθεί νομότυπα.

28 Η Ιρλανδική Κυβέρνηση φρονεί ότι το ψήφισμα της Χάγης έχει δεσμευτική ισχύ, δεδομένου ότι θέτει σε εφαρμογή τις υποχρεώσεις συνεργασίας που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη, δυνάμει του άρθρου 5 της Συνθήκης ΕΚ, με την προσχώρησή τους στην Κοινότητα. Εξάλλου, με τη νομολογία του, το Δικαστήριο επανειλημμένα έκρινε ότι οι διατάξεις του παραρτήματος VI δέσμευαν τα κράτη μέλη, οπότε πρέπει να ισχύει το ίδιο και ως προς το παράρτημα VII. Επομένως, εφόσον το Συμβούλιο θέλησε να δεσμευθεί με το ψήφισμα της Χάγης και πάντοτε το τήρησε, οι αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και του κοινοτικού κεκτημένου δεν επιτρέπουν στο όργανο αυτό να αποκλίνει από το ψήφισμα χωρίς τη συγκατάθεση της Ιρλανδίας.

29 Αντιθέτως, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, υποστηριζομένη από την Κυβέρνηση της Δανίας, το Συμβούλιο και την Επιτροπή, φρονεί ότι τα ψηφίσματα απηχούν μόνον την πολιτική βούληση του Συμβουλίου και δεν αποτελούν δεσμευτικές πράξεις παράγουσες έννομες συνέπειες ικανές να περιορίσουν αυτοτελώς τη νομοθετική αρμοδιότητα του Συμβουλίου. Πάντως, τίποτε δεν εμποδίζει το Συμβούλιο να λαμβάνει υπόψη του τις αρχές που ορίζονται στο παράρτημα VII του ψηφίσματος της Χάγης κατά την έκδοση δεσμευτικής πράξεως, όπως είναι ο κανονισμός.

30 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, κατά το παράρτημα VII του ψηφίσματος της Χάγης, το Συμβούλιο, ενόψει των οικονομικών σχέσεων που χαρακτηρίζουν τις αλιευτικές δραστηριότητες στην Ιρλανδία, εκδήλωσε την πρόθεσή του να εφαρμόσει τις διατάξεις της κοινής αλιευτικής πολιτικής κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής και σταδιακή ανάπτυξη της ιρλανδικής αλιευτικής βιομηχανίας. Εξάλλου, με το παράρτημα αυτό, το Συμβούλιο δέχθηκε επίσης να λαμβάνει υπόψη του τις ζωτικές ανάγκες των τοπικών πληθυσμών άλλων περιοχών.

31 Το εν λόγω παράρτημα, το οποίο εκφράζει κυρίως την πολιτική βούληση του Συμβουλίου να λαμβάνει υπόψη του, κατά την εφαρμογή της μελλοντικής κοινής αλιευτικής πολιτικής, τις ειδικές ανάγκες των περιοχών των οποίων οι πληθυσμοί εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία και τις συναφείς δραστηριότητες, δεν παράγει έννομα αποτελέσματα ικανά να περιορίσουν τη νομοθετική αρμοδιότητα του Συμβουλίου.

32 Εξάλλου, η φύση του παραρτήματος VII διαφέρει από εκείνη του παραρτήματος VI του ψηφίσματος της Χάγης που υλοποιεί, στον συγκεκριμένο τομέα στον οποίο εφαρμόζεται, τις υποχρεώσεις συνεργασίας που τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει, δυνάμει του άρθρου 5 της Συνθήκης, με την προσχώρησή τους στην Κοινότητα (βλ. απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 1979, 141/78, Γαλλία κατά Ηνωμένου Βασιλείου, τόμος 1979/II, σ. 431, σκέψη 8). Το παράρτημα VI αναφέρεται στη θέσπιση μέτρων διατηρήσεως από τα κράτη μέλη και στην ακολουθητέα σχετικώς διαδικασία, διευκρινίζοντας, στο πλαίσιο αυτό, τις υποχρεώσεις που απορρέουν για τα κράτη μέλη από το άρθρο 5 της Συνθήκης.

33 Σεβόμενο τη δέσμευση που ανέλαβε σε πολιτικό επίπεδο, το Συμβούλιο εξέδωσε αργότερα τους κανονισμούς 170/83 και 3760/92, πράξεις νομικώς δεσμευτικές, στις οποίες έχουν ενσωματωθεί οι κατευθύνσεις που περιέχει το παράρτημα VII του ψηφίσματος της Χάγης. Ειδικότερα, το άρθρο 4 του κανονισμού 170/83 και στη συνέχεια το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3760/92 καθιέρωσαν την αρχή της σχετικής σταθερότητας των ασκουμένων δραστηριοτήτων ως κριτήριο κατανομής μεταξύ των κρατών μελών των διατιθέμενων για την Κοινότητα αλιευμάτων, εκτιμώντας ότι η έννοια της σχετικής σταθερότητας αφορά ιδίως την προστασία των ειδικών αναγκών των περιοχών των οποίων οι τοπικοί πληθυσμοί εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία και τις συναφείς βιομηχανίες.

34 Ο κανονισμός 3362/94 εκδόθηκε όχι προς εκπλήρωση των δεσμευτικών υποχρεώσεων που φέρονται απορρέουσες από το VII του ψηφίσματος της Χάγης, αλλά βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3760/92, ως προς τον οποίο δεν αμφισβητείται ότι εγκύρως εκδόθηκε από το Συμβούλιο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 43 της Συνθήκης ΕΚ.

35 Επομένως, το αν η έγκριση του παραρτήματος VII του ψηφίσματος της Χάγης υπήρξε ή όχι νομότυπη στερείται σημασίας για την εκτίμηση του κύρους του κανονισμού 3362/94.

36 Η μη δημοσίευση ή η μη γνωστοποίηση στους διαδίκους του παραρτήματος αυτού δεν αποδυναμώνει το συμπέρασμα αυτό.

37 Επομένως, στο πρώτο ερώτημα και στο πρώτο σκέλος του τρίτου ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το κύρος της χορηγήσεως ποσοστώσεων γάδου και μπακαλιάρου μερλάν στη ζώνη VII a με τον κανονισμό 3362/94, δεν εξαρτάται από το νόμοτυπο της εγκρίσεως του παραρτήματος VII του ψηφίσματος της Χάγης.

**Επί του δευτέτου ερωτήματος και του δευτέρου σκέλους του τρίτου ερωτήματος**

38 Ενόψει της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα και στο δεύτερο σκέλος του τρίτου ερωτήματος.

**Επί του τετάρτου ερωτήματος**

39 Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να πληροφορηθεί αφενός αν ο κανονισμός 3362/94, καθόσον χορηγεί στο Ηνωμένο Βασίλειο ποσοστώσεις γάδου και μπακαλιάρου μερλάν στη ζώνη VII a, αντίκειται προς τους κανόνες της κοινής αλιευτικής πολιτικής και ειδικότερα προς τον κανονισμό 3760/92 και, αφετέρου, αν ο κανονισμός 3362/94 συμβιβάζεται με την αρχή

της αναλογικότητας. Για να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο εθνικό δικαστήριο, ώστε αυτό να λύσει το ζήτημα του αν συμβιβάζεται ο κανονισμός 3362/94 με την αρχή της αναλογικότητας, πρέπει επίσης να εξετασθεί αν ο καθορισμός των εν λόγω ποσοστώσεων με τον κανονισμό 3362/94 παραβιάζει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων που προβλέπει το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ.

*Επί της κοινής αλιευτικής πολιτικής*

40 Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης αμφισβητούν το κύρος της χορηγήσεως των επίδικων ποσοστώσεων κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 3362/94, διότι οι συνέπειες των προτιμήσεων της Χάγης, οι οποίες αποτελούν τη βάση καθορισμού των εν λόγω ποσοστώσεων, αντίκεινται προς τις διατάξεις της κοινής αλιευτικής πολιτικής.

41 Συναφώς, πρέπει να τονισθεί καταρχάς ότι, όταν το Συμβούλιο καθορίζει βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3760/92 τα TAC και κατανέμει τις δυνατότητες αλιείας μεταξύ των κρατών μελών, καλείται να προβεί στην εκτίμηση μιας περίπλοκης οικονομικής καταστάσεως.

42 Όταν η εφαρμογή από το Συμβούλιο της γεωργικής πολιτικής της Κοινότητας συνεπάγεται την ανάγκη εκτιμήσεως μιας περίπλοκης οικονομικής καταστάσεως, η διακριτική εξουσία της οποίας απολαύει δεν εφαρμόζεται αποκλειστικά στη φύση και στην έκταση των διατάξεων που θα θεσπίσει, αλλά επίσης, κατά ορισμένο μέτρο, στη διαπίστωση των βασικών στοιχείων, υπό την έννοια ιδίως ότι επιτρέπεται στο Συμβούλιο να στηριχθεί, ενδεχομένως, σε γενικές διαπιστώσεις. Ο δικαστής, ελέγχοντας την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας, πρέπει να περιορίζεται στην εξέταση της πρόδηλης πλάνης ή της καταχρήσεως εξουσίας ή του ζητήματος μήπως η οικεία αρχή υπερέβη προδήλως τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεώς της (βλ. την απόφαση της 29ης Φεβρουαρίου 1996, C-122/94, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-881, σκέψη 18).

43 Προς στήριξη της θέσεώς τους, οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης ισχυρίζονται καταρχάς ότι η χορήγηση ελάχιστων εγγυημένων ποσοστώσεων δυνάμει των προτιμήσεων της Χάγης, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα επιστημονικά δεδομένα για την κατάσταση των αποθεμάτων των εν λόγω ιχθύων, θέτει σε κίνδυνο τον προβλεπόμενο στο άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 3760/92 σκοπό της διατηρήσεως και της ορθολογικής εκμεταλλεύσεως των υδάτινων θαλάσσιων πόρων.

44 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι η εφαρμογή των προτιμήσεων της Χάγης με τον κανονισμό 3362/94 επηρεάζει μόνον την κατανομή του διατιθέμενου για την Κοινότητα μεριδίου των ΤΑC μεταξύ των κρατών μελών, αλλά δεν καλύπτει το προηγούμενο στάδιο, δηλαδή το στάδιο του καθορισμού από το Συμβούλιο του ύψους αυτών των ΤΑC και αυτού του μεριδίου των ΤΑC σε συνάρτηση με τις απαιτήσεις της διατηρήσεως και της ορθολογικής εκμεταλλεύσεως των υδάτινων θαλάσσιων πόρων.

45 Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης φρονούν εξάλλου ότι η εφαρμογή των προτιμήσεων της Χάγης επηρεάζει τις δυνατότητες αλιείας των σκαφών της Βόρειας Ιρλανδίας στη ζώνη VII a και, επομένως, δεν μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχείο ii, του κανονισμού 3760/92, να εγγυάται τη σχετική σταθερότητα της αλιευτικής τους δραστηριότητας στη ζώνη αυτή.

46 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 3760/92, το Συμβούλιο κατανέμει τις δυνατότητες αλιείας μεταξύ των κρατών μελών κατά τρόπο που να εξασφαλίζει τη σχετική σταθερότητα των αλιευτικών δραστηριοτήτων κάθε κράτους μέλους για καθένα από τα σχετικά αποθέματα. Η δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού προσθέτει ότι για τη σταθερότητα αυτή πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανάγκες των περιοχών των οποίων οι πληθυσμοί εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία και τις συναφείς δραστηριότητες, όπως αποφάσισε το Συμβούλιο με το ψήφισμα της Χάγης, και ειδικότερα με το παράρτημά του VII. Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, όπως είπε το Συμβούλιο στην προμνησθείσα δήλωσή του της 30ής Μαΐου 1980, κατά τη δίκαιη κατανομή των αλιευμάτων πρέπει να λαμβάνονται όλως ιδιαίτερα υπόψη οι παραδοσιακές αλιευτικές δραστηριότητες, οι ειδικές ανάγκες των περιοχών των οποίων οι τοπικοί πληθυσμοί εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία και τις συναφείς βιομηχανίες και η απώλεια της δυνατότητας αλιεύσεως στα ύδατα τρίτων χωρών.

47 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι σκοπός των ποσοστώσεων είναι να εξασφαλίζεται σε κάθε κράτος μέλος ένα μέρος των κοινοτικών TAC, καθοριζόμενο, κατά βάση, σε συνάρτηση με τα αλιεύματα τα οποία απέφεραν οι παραδοσιακές αλιευτικές δραστηριότητες και καρπώνονταν οι τοπικοί πληθυσμοί που εξαρτώνται από την αλιεία και οι σχετικές βιομηχανίες του κράτους μέλους πριν από τη θέσπιση του συστήματος των ποσοστώσεων (βλ., όσον αφορά τον κανονισμό 170/83, τις αποφάσεις της 14ης Δεκεμβρίου 1989, C-3/87, Agegate, Συλλογή 1989, σ. 4459, σκέψη 24, και C-216/87, Jaderow, Συλλογή 1989, σ. 4509, σκέψη 23).

48 Επομένως, στο Συμβούλιο εναπόκειται, κατά την κατανομή των δυνατοτήτων αλιείας μεταξύ των κρατών μελών, να επιτύχει τον συγκερασμό, για καθένα από τα εν λόγω αποθέματα, των συμφερόντων κάθε κράτους μέλους όσον αφορά ιδίως τις παραδοσιακές αλιευτικές δραστηριότητές του και, ενδεχομένως, τους εξαρτώμενους από την αλιεία τοπικούς πληθυσμούς και βιομηχανίες του.

49 Εν προκειμένω, από τη δικογραφία προκύπτει ότι το Συμβούλιο, όταν με τον κανονισμό 3362/94 προέβη στην κατανομή των ποσοστώσεων γάδου και μπακαλιάρου μερλάν για το 1995, θέλησε να εφαρμόσει την αρχή της σχετικής σταθερότητας σταθμίζοντας τα συμφέροντα αυτά με την εφαρμογή της κλίμακας κατανομής του 1983 και την εφαρμογή των προτιμήσεων της Χάγης, οι οποίες αποσκοπούν στο να καλύψουν τις ειδικές ανάγκες της Ιρλανδίας και των βορείων περιοχών του Ηνωμένου Βασιλείου.

50 Έστω και αν αυτή η στάθμιση των συμφερόντων καταλήγει σε απώλεια των δυνατοτήτων αλιεύσεως εις βάρος των αλιέων της Βόρειας Ιρλανδίας, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως ή ότι υπερέβη προδήλως τα όρια που θέτει στην εξουσία εκτιμήσεώς του η επιταγή της σχετικής σταθερότητας.

51 Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης φρονούν ακολούθως ότι, όπως προκύπτει από τη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3760/92, οι προτιμήσεις της Χάγης, οι οποίες παρεκκλίνουν από τους συνήθεις κανόνες κατανομής, μπορούσαν να εφαρμοστούν μόνον εξαιτίας της προσωρινής καταστάσεως των αποθεμάτων. Με την πάροδο όμως των ετών οι προτιμήσεις αυτές κατέστησαν στην πραγματικότητα μόνιμα μέτρα.

52 Συναφώς, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της δέκατης τρίτης αιτιολογικής σκέψεως του κανονισμού 3760/92. Όπως ορθώς επισήμανε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, η αναφορά στην προσωρινή κατάσταση των αποθεμάτων από βιολογική άποψη αποσκοπεί μόνο στο να τονίσει τις κυμάνσεις των αλιευτικών πόρων και τις οφειλόμενες σ' αυτές μειώσεις των ποσοστώσεων, έναντι των οποίων θεωρείται ότι το σύστημα των προτιμήσεων της Χάγης προστατεύει τους αλιείς της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Αντιθέτως, από κανένα στοιχείο του κανονισμού 3760/92 δεν συνάγεται ότι η πολιτική που θέτει σε εφαρμογή τις προτιμήσεις της Χάγης πρέπει να είναι χρονικώς περιορισμένη.

53 Τέλος, οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης ισχυρίζονται ότι οι προτιμήσεις της Χάγης έχουν ήδη ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό της κλίμακας κατανομής του 1983, οπότε η εφαρμογή των εν λόγω προτιμήσεων κατά την έκδοση του κανονισμού 3362/94 θα κατέληγε στο να ληφθούν υπόψη δύο φορές.

54 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, έστω και αν οι ειδικές ανάγκες των αλιευτικών κοινοτήτων στην Ιρλανδία και στις βόρειες περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου ελήφθησαν υπόψη κατά την εφαρμογή της κλίμακας κατανομής του 1983, από αυτό δεν συνάγεται ωστόσο ότι το Συμβούλιο κωλύεται να λάβει εκ νέου υπόψη του τις προτιμήσεις της Χάγης επ' ευκαιρία της μειώσεως των ΤΑC η οποία θίγει τα ζωτικά συμφέροντα των κοινοτήτων αυτών. Αυτή η μέθοδος συνεκτιμήσεως των ειδικών αναγκών στο πλαίσιο της σταθμίσεως των συμφερόντων στην οποία το Συμβούλιο υποχρεούται να προβεί για την κατανομή των ποσοστώσεων μεταξύ των κρατών μελών δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά πρόδηλο σφάλμα ή πρόδηλη υπέρβαση των ορίων της εξουσίας εκτιμήσεως του οργάνου αυτού.

*Ως προς τις αρχές της αναλογικότητας και της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων*

55 Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης φρονούν ότι οι προτιμήσεις της Χάγης αντίκεινται προς την αρχή της αναλογικότητας. Πρώτον, οι προτιμήσεις αυτές συνεπάγονται μείωση των ποσοστώσεων γάδου και μπακαλιάρου μερλάν στη

ζώνη VII a των αλιέων της Βόρειας Ιρλανδίας σε βαθμό πολύ μεγαλύτερο από τα διάφορα TAC για τα αποθέματα αυτά, προκαλώντας έτσι, αντιθέτως προς τους σκοπούς τους, σημαντική απώλεια των δυνατοτήτων αλιεύσεως στη ζώνη αυτή για τους αλιείς της Βόρειας Ιρλανδίας. Δεύτερον, οι Ιρλανδοί αλιείς, σε αντίθετη προς τους αλιείς του Ηνωμένου Βασιλείου, χρησιμοποίησαν μικρό μόνο μέρος των ποσοστώσεων που η Ιρλανδία έλαβε στα πλαίσια των προτιμήσεων της Χάγης για τη ζώνη VII a και στη συνέχεια χρησιμοποίησε στο πλαίσιο των ανταλλαγών με άλλα κράτη μέλη, παρέχοντας κατ' αυτόν τον τρόπο οφέλη σε επιχειρηματίες τους οποίους δεν αφορούν οι προτιμήσεις της Χάγης.

56 Επιπλέον, οι προτιμήσεις της Χάγης, οι οποίες χρησιμεύουν ως βάση της πραγματοποιηθείσας με τον κανονισμό 3362/94 κατανομής των ποσοστώσεων, παραβιάζουν την προβλεπομένη στο άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης απαγόρευση των δυσμενών διακρίσεων, διότι οι αλιευτικοί στόλοι των βορείων περιοχών του Ηνωμένου Βασιλείου, συμπεριλαμβανομένου εκείνου της Βόρειας Ιρλανδίας, δικαιούνται να αλιεύουν ποσότητες ίσες με εκείνες του 1975 και μόνον αυτές που αλιεύονται από σκάφη μικρότερα των 24 μέτρων, ενώ στον ιρλανδικό αλιευτικό στόλο χορηγήθηκε το διπλάσιο των αλιευμάτων του 1975.

57 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 8ης Απριλίου 1992, C-256/90, Mignini, Συλλογή 1992, σ. I-2651, σκέψη 16), για να κριθεί αν μια διάταξη του κοινοτικού δικαίου είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, πρέπει να εξετασθεί αν τα μέσα που θέτει σε εφαρμογή είναι κατάλληλα για την επίτευξη του επιδιωκομένου σκοπού και αν υπερβαίνουν το αναγκαίο για την επίτευξή του μέτρο. Εξάλλου, μολονότι η πρόδηλη αναντιστοιχία ενός μέτρου προς τον σκοπό που το αρμόδιο όργανο επιδιώκει μπορεί να ασκεί επιρροή επί της νομιμότητάς του, πρέπει ωστόσο να αναγνωριστεί στα κοινοτικά όργανα ευρεία διακριτική ευχέρεια στον τομέα της γεωργικής πολιτικής, ενόψει των ευθυνών που τους έχουν ανατεθεί με τη Συνθήκη.

58 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η απαγόρευση των διακρίσεων που εισάγεται με το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης επιβάλλει συγκρίσιμες καταστάσεις να μην αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο, εκτός αν μια τέτοια διαφοροποίηση δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-280/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-4973, σκέψη 67).

59 Η ανάγκη, σε συγκεκριμένη περίπτωση, διαφορετικής μεταχειρίσεως διαφόρων κατηγοριών του γεωργικού πληθυσμού αναγνωρίζεται από το άρθρο 39, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ, το οποίο προβλέπει ότι «Κατά την εκπόνηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (...) λαμβάνεται υπόψη: α) ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της γεωργικής δραστηριότητας που απορρέει από την κοινωνική δομή της γεωργίας και τις διαρθρωτικές και φυσικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων γεωργικών περιοχών» (βλ. απόφαση της 13ης Ιουνίου 1978, 139/77, Denkavit Futtermittel, Συλλογή τόμος 1978, σ. 395, σκέψη 15).

60 Εν προκειμένω, είναι βέβαιον ότι το Συμβούλιο, με την εισαγωγή των προτιμήσεων της Χάγης, επιδιώκει να ληφθούν υπόψη, κατά τη διαμόρφωση της κοινής αλιευτικής πολιτικής, οι ειδικές ανάγκες των περιοχών των οποίων οι τοπικοί πληθυσμοί εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία και τις συναφείς βιομηχανίες. Συγκεκριμένα, με το παράρτημα VII του ψηφίσματος της Χάγης, το Συμβούλιο εκδήλωσε την πρόθεσή του αφενός να εφαρμόζει τις διατάξεις της κοινής αλιευτικής πολιτικής κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη συνεχή και σταδιακή ανάπτυξη της ιρλανδικής αλιευτικής βιομηχανίας και, αφετέρου, να λαμβάνει επίσης υπόψη του τις ζωτικές ανάγκες των πληθυσμών άλλων περιοχών, όπως των βορείων περιοχών του Ηνωμένου Βασιλείου.

61 Επομένως, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας, ενόψει των ειδικών αναγκών των εν λόγω περιοχών, να χορηγήσει στην Ιρλανδία μεγαλύτερες αλιευτικές ποσοστώσεις από το Ηνωμένο Βασίλειο, προέβη σε αναγόμενη στη διακριτική του ευχέρεια στον τομέα της γεωργικής πολιτικής επιλογή, η οποία είναι σύμφωνη προς τους σκοπούς της κοινής αυτής πολιτικής, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 39 της Συνθήκης.

62 Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης δεν απέδειξαν ότι η διαφορετική αυτή μεταχείριση είναι αυθαίρετη ή προδήλως ακατάλληλη σε σχέση με τον σκοπό να καλυφθούν οι αντίστοιχες ανάγκες των εξαρτημένων από την αλιεία κοινοτήτων στην Ιρλανδία και στις βόρειες περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου.

63 Συναφώς, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου επισήμανε, χωρίς να αντικρουσθεί από τις προσφεύγουσες της κύριας δίκης, ότι, αν και οι ποσοστώσεις γάδου και μπακαλιάρου μερλάν του Ηνωμένου Βασιλείου για το 1995 ήσαν μικρότερες από εκείνες που το κράτος αυτό δικαιούται σύμφωνα με την κλίμακα κατανομής του 1983, οι εν λόγω ποσοστώσεις υπερβαίνουν πάντοτε, πριν από τις κατά το άρθρο 9 του κανονισμού 3760/92 ανταλλαγές ποσοστώσεων, σαφώς τα βάσει των προτιμήσεων της Χάγης μεγέθη. Επιπλέον, όπως ορθώς υπογράμμισε η κυβέρνηση αυτή, το Ηνωμένο Βασίλειο, επικαλούμενο τις δικές του προτιμήσεις της Χάγης και προβαίνοντας σε ανταλλαγές ποσοστώσεων, μπόρεσε να αυξήσει, ως προς τον γάδο, και σχεδόν να διατηρήσει, ως προς τον μπακαλιάρο μερλάν, το μερίδιό του στα TAC στη ζώνη VII a, παρά τη σημαντική μείωση από το 1990 των TAC αυτών.

64 Ως προς την προϋπόθεση τη σχετική με το μέγεθος των πλοίων, των οποίων το μήκος δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 24 μέτρα, από τη δικογραφία προκύπτει ότι στις βόρειες περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου οι ελλιμενισμοί των σκαφών αυτών θεωρούνται ότι αποτελούν τον κανόνα στο επίπεδο του οποίου ικανοποιούνται οι ζωτικές ανάγκες των περιοχών αυτών.

65 Τέλος, ως προς το επιχείρημα των προσφευγουσών της κύριας δίκης ότι, λόγω των ανταλλαγών ποσοστώσεων από την Ιρλανδία με άλλα κράτη μέλη, τα πλεονεκτήματα από τις προτιμήσεις της Χάγης επεκτάθηκαν αδικαιολόγητα σε κατηγορίες επιχειρηματιών διαφορετικές από τις αρχικά προστατευόμενες, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 76 των προτάσεών του, οι ανταλλαγές αυτές ευνοούν τους Ιρλανδούς αλιείς στους οποίους χορηγούνται δυνατότητες αλιείας για αποθέματα εκτός του μπακαλιάρου μερλάν και του γάδου, ενώ τα άλλα κράτη μέλη που μετέχουν με την Ιρλανδία στην ανταλλαγή ποσοστώσεων υποχρεούνται να παραιτηθούν, εν όλω ή εν μέρει, από τις ποσοστώσεις για τα αποθέματα αυτά.

66 Επομένως, ο σκοπός των προτιμήσεων της Χάγης, ο οποίος συνίσταται στην προστασία των ειδικών αναγκών των πληθυσμών των κοινοτήτων που εξαρτώνται από την αλιεία, επιτυγχάνεται στην περίπτωση των εν λόγω ανταλλαγών ποσοστώσεων.

67 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η χορήγηση με τον κανονισμό 3362/94 ποσοστώσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν αντίκειται ούτε προς την αρχή της αναλογικότητας ούτε προς την προβλεπομένη στο άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης αρχή της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων.

68 Ενόψει των ανωτέρω, στο τέταρτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέταση του κανονισμού 3362/94 δεν προέκυψε η ύπαρξη στοιχείων ικανών να θίξουν το κύρος του.

**Επί του πέμπτου ερωτήματος**

69 Ενόψει της απαντήσεως που δόθηκε στο τέταρτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο πέμπτο ερώτημα.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

70 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι Κυβερνήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου, της Δανίας και της Ιρλανδίας καθώς και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 13ης Οκτωβρίου 1995 το High Court of Justice in Northern Ireland, Queen's Bench Division, αποφαίνεται:

**1) Το κύρος της χορηγήσεως των ποσοστώσεων γάδου και μπακαλιάρου μερλάν στη ζώνη VII a με τον κανονισμό (ΕΚ) 3362/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, περί καθορισμού, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων, των συνολικών επιτρεπομένων αλιευμάτων για το 1995, καθώς και ορισμένων όρων υπό τους οποίους είναι δυνατόν να αλιεύονται, δεν εξαρτάται από το νομότυπο της εγκρίσεως του παραρτήματος VII του ψηφίσματος της 3ης Νοεμβρίου 1976, που εξέδωσε το Συμβούλιο στη Χάγη.**

**2) Από την εξέταση του κανονισμού 3362/94 δεν προέκυψε η ύπαρξη στοιχείων ικανών να επηρεάσουν το κύρος του.**

Rodríguez Iglesias Gulmann Ragnemalm Schintgen

Mancini Kapteyn Murray Edward

Puissochet Hirsch Jann

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 19 Φεβρουαρίου 1998.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

G. C. Rodríguez Iglesias